

Ett tågprojekt växer fram...

Tuppens utvärdering ht18/vt19

Fokus under året

Mål från läroplanen

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära,
- förmåga att lyssna på och reflektera över andras uppfattningar samt att reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar,
- förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap.

Förskollärare ska ansvara för att varje barn

- får goda förutsättningar att bygga upp tillitsfulla relationer och känna sig trygga i gruppen

Bakgrund

För att ta reda på vad som intresserar barnen brukar vi observera barngruppen i början på höstterminen. Vi uppmärksammade att flera av barnen visade ett stort intresse för tåg. De lekte bland annat med briojärnvägen, byggde tåg av stolar eller kartonger, ville gärna sjunga sånger som handlade om tåg. Genom att projicera rörliga tåg utvecklades leken vidare. Eftersom intresset fanns hos många barn bestämde vi oss för att ta reda på vad det var som väckte deras nyfikenhet och intresse kring tåg.

Genomförande

Besöker tågspåret

Vi började med att låta barnen i mindre grupper besöka tågspåret som ligger nära förskolan. Där fick de i lugn och ro undersöka spåret och dess omgivning. Vad upptäcker barnen? Vad tycker de är intressant? Vad säger barnen? Vad gör dem?

Efter besöket vid spåret och att vi hade observerat barnens lek kunde vi se att barnen visade ett intresse för de blinkande lamporna vid spåret, tågbojorna, räls-spikar, muttrarna på spåret, konduktörmössan, olika tåg ljud, elledningarna, röken, ratten, tågsången och att tåg biljetterna var viktiga.

Genom leken sker ett utbyte där barnen delar med sig av sina erfarenheter. Ett barn berättar att man kan äta mat på tåget. Några av barnen berättar att de har åkt Lennakatten och att man kan sitta åt olika håll. Ett barn visar hur lamporna vid spåret blinkar genom att öppna och stänga sin hand. Vi sjunger om alla kompisar, att de stiger på tåget och berättar vart de vill åka och "vinkar glatt farväl."

Reflektion - som leder projektet framåt

Vi gick vidare genom att mötas i mindre grupper och titta på bilderna från tillfället då vi besökte spåret. Här får vi fatt i barnens tankar, frågeställningar och intressen.

Ett barn pekar på bilden där hon sitter och ritat av tågspåret.

Pedagog: Vad ritade du där?

Barn 1: Ett spår.

Barn 2: Jag ritat stenar.

Pedagogen pekar på en bild med trafikljus vid spåret. Vad är det här?

Barn 2: En blinkare. Det blinkar när tåget kommer. Kanske det blinkar blått?

Barnen börjar titta på tågbilderna vi har satt upp på väggen.

Barn 2: Där är tut tut. (pekar på röken från ångloket)

Barn 1: Vad är det här? (pekar på elledningarna över tåget)

Barn 2: Jag kommer inte ihåg.

När vi besökte Lennaspåret var det flera barn som observerade rälsspiken. De benämnde dessa som stora spikar. Eftersom rälsen renoveras i Skölsta har vi tagit med några rälsspikar till Tuppen.

Barnen fick titta närmare och känna på spikarna och vi såg att det fanns en bokstav på varje spik. Vi tog även med oss spikarna för att visa kompisarna på Hönan.

Tåg sätter spår

Eftersom vi såg att rälsen hade betydelse gjorde vi tillsammans med barnen ett eget tågspår i vår miljö inne på Tuppen. Tillsammans tittade vi först på bilder på tågspår. Hur ser spåret ut?

- Det är jättelångt.

Vi tog fram sax och svart tejp och alla som ville hjälpte till att bygga upp Tuppens tågspår.

Eftersom vi har ett tågspår behöver vi ha ett eget tåg. Vi letade upp en gammal hylla som vi tillsammans med barnen byggde ett tåg av. Vi tittade på inspirationsbilder av olika tåg samt reflekterade kring bilder från vårt besök vid lennakattspåret. Hur ska vårt tåg på Tuppen se ut? Barnen fick i mindre grupper gå in i ateljén och sätta sin prägel på tåget.

Vi utforskar olika material

Barnen fick se på tågbilder och tillsammans uppmärksammades flera detaljer. Lera var ett material som barnen började att arbeta med och olika detaljer som lyftes var bl.a

- Trappan
- Fönster att titta ut
- Många glasar där man tittar ut
- Trappa in till vagnen
- En dörr

Barnen på Sporren är med i väktarklubben och vi fick en inbjudan av dem att gå med. Väktarklubben ska värna om djur, miljö och hur man är mot andra. Som medlemmar fick vi ett uppdrag: Kan ni göra ett kompiståg i papier maché? Papier maché är ett material som vi pedagoger inte har erbjudit den här barngruppen tidigare. Vi presenterade en stomme av hönsnät som barnen fick klä in med hjälp av tidningspapper och tapetklister.

Vi röstar vilken färg vi ska måla vårt kompiståg i. Barnen får välja mellan svart, rött eller blått. Alla får en kotte som symboliserar sin röst som de sedan får lägga framför den färg de väljer. Den blå färgen fick flest röster och kompiståget blev blått. Den första gruppen målade hela tåget blått och andra gruppen fick göra detaljer i andra färger.

Projektavslutning

Barnen får köpa sig en biljett för att åka med Tuppentåget. På vår resa besöker vi olika platser som barnen bestämde. Vi tog hjälp av google earth och besökte bland annat Fyrishov, Pelle Svanslös lekparken, Stockholm och Bamses Värld på Kolmården. Slutstationen var vid ett café där vi fick ta oss en fika innan vi åkte hem till Tuppen igen.

Analys

Förskollärare ska ansvara för att varje barn

- **får goda förutsättningar att bygga upp tillitsfulla relationer och känna sig trygga i gruppen**

Vi har under hösten haft mycket konflikter i vår barngrupp och därför har vi valt att fokusera på att barnen ska få tid och utrymme att leka med varandra i mindre grupper och få möjlighet att kommunicera med sina kompisar med en pedagog närvarande. Hur ska jag göra om jag vill leka? Hur ska jag göra/säga om det är något jag inte vill? Vi vill att barnen ska känna sig förstådda och lyssnade på av sina kompisar på Tuppen. Vi pedagoger har hjälpt barnen att hitta lösningar då problem har uppstått. Vi har även lyft att man kan tycka olika och genom att lyssna på sina kompisar så kommer vi oftast vidare.

Tågprojektet har utmanat barnen i kommunikation och de har fått möjlighet att samarbeta med varandra.

Vi såg stor skillnad i barngruppen på vårterminen. Det var ett annat lugn och barnen lekte med varandra på en annat sätt. De kommunicerade och lyssnade på varandra. De satte ord på vad de ville och sa ifrån genom att markera med en hand som stopp eller så berättade dem att de inte ville. Tidigare var barnen mer fysiska när de inte fick sin vilja igenom eller om det inte gick som de hade tänkt sig.

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- **förmåga att lyssna på och reflektera över andras uppfattningar samt att reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar,**

Under reflektionerna med barnen har vi tydligt sett hur barnen inspireras av varandra och sina upptäckter och genom dokumentationen kan barn som inte varit delaktiga vid ett tillfälle få inspiration och få ta del av andras erfarenheter. Vi ser även att barnen har lyft varandras upptäckter och tagit del av dessa. Vi pedagoger har sett en utveckling i leken då barnen ber om rekvisita till sin lek och det har berikat och lett leken framåt.

Det är viktigt att barnen blir medvetna om att de har möjlighet att påverka och bli lyssnade på samt att deras röst är viktig. Vårt arbete med demokrati i förskolan vill vi synliggöra på ett tydligt sätt för barnen. Genom att räkna kottarna tillsammans så såg vi att barnen förstod att den färg som fått flest kottar var den färg som flest barn valde och det blev färgen på kompistäget.

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- **förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap.**

Vi har beslutat att vi ska ge barnen gott om tid att få utforska. Barnen ska i lugn och ro få möjlighet att undersöka i sin takt och vid flera tillfällen. Alla individer tar sig an material på olika sätt och det måste finnas utrymme för det. Fokus har det här året varit att erbjuda barnen nya upptäckter. En utveckling som vi pedagoger observerat är barn som vid första tillfället i mötet med ett nytt material väljer att bara gå in för att observera. Vid senare

tillfällen kan barnet närma sig penseln men vill inte doppa penseln i färgen. Efter en lång process vill barnet närma sig både penseln, färgen och pappret och prova måla. De barn som upplevt det jobbigt att använda förkläde i ateljén ska inte bli hindrade av detta utan det är undersökandet i sig som vi lägger fokus på. Vissa barn behöver möta materialet många gånger för att våga ta sig an materialet/förstå materialet.